

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 61
Sayı: 26.06.2024

10/1540

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen depremlerin ardından 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca çeşitli bölgeler rezerv yapı alanı olarak ilan edilmiştir. Söz konusu kanuna bağlı olarak rezerv yapı alanı, TOKİ'nin ya da idarenin talebi doğrultusunda resen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenecek alanlar olarak tanımlanmıştır. Rezerv yapı alanının ilanını müteakip teslim edileceği beyan edilen kalıcı konutlar teslim edilmeksizin bölgedeki vatandaşlarımızın evlerini tahliye etmeleri istenmiştir.

Geçen süre zarfında rezerv yapı alanlarına ilişkin uygulamalarda bir dizi sorunun ortaya çıktığı ve vatandaşlarımızın mağdur edildiği gözlemlenmiştir. Bu çerçevede rezerv yapı alanı ilanı ve bu alanlarda yürütülen uygulamalarla ilgili olarak ortaya çıkan sorunların tespiti ve çözülebilmesi amacıyla Anayasanın 98'nci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'ncü ve 105'nci maddeleri gereğince Rezerv Yapı Alanı Sorunlarına İlişkin Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Necmettin ÇALIŞKAN
Hatay Milletvekili

Bülent KAYA
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ili merkezli olmak üzere çevre illeri de etkileyen depremler neticesinde on binlerce insanımız hayatını kaybederken binlerce konut, iş yeri ve bina yıkılmış, kullanılamaz hâle gelmiş veya hasar görmüştür. Depremlerin ortaya çıkardığı yıkım bölge halkının birçok sorunla yüzleşmesine sebep olmuştur. Temel insanî ihtiyaçların giderilmesine ilişkin sorunlar yanı sıra iş ve gelir imkânlarının kaybedilmesi, sosyal yaşam alanlarının yitirilmesi ve yerleşim alanlarının tahribatı depremzede vatandaşlarımızın deprem bölgesi içerisinde gündelik hayatını sürdürmesini güçleştirmiştir.

Depremlerden bugüne kadar geçen süre zarfında temel ihtiyaçların bir kısmı karşılanabilir düzeye getirilmişse de barınma ihtiyacına yönelik olarak konut sorunu henüz çözülebilmemiş değildir. Ortaya çıkan yıkımla beraber 6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'da tanımlanan "rezerv yapı alanı" kavramı yeniden değerlendirilmiş ve mevcut yerleşim alanlarının da rezerv alanı olarak belirlenebilmesinin önü açılmıştır. İlgili kanuna göre rezerv yapı alanı, mahut kanun uyarınca "gerçekleştirilecek uygulamalarda kullanılmak üzere, TOKİ'nin veya idarenin talebine bağlı olarak veya resen bakanlıkça belirlenen alanlar" diye tanımlanmaktadır. Bu düzenlemeye bağlı olarak bölgenin hâlihazırda yerleşim yeri olup olmaması, binaların hasarlı olup olmaması önemli olmaksızın rezerv yapı alanı ilan edilmesi mümkün olmaktadır.

Söz konusu depremlerin ardından İçişleri Bakanlığınca yayımlanan genelge ile az hasarlı ve orta hasarlı yapıların yıkılmayacağı, bu hususta kapsam dışı bırakılacağı açıklanmıştır. Buna göre belediyelerden güçlendirme çalışmaları için yapı ruhsatlarını alan depremzede vatandaşlarımızın evlerini onarabilecekleri bildirilmiştir. Vatandaşlarımızın birçoğu söz konusu genelgeye göre hareket ederek az hasarlı ve orta hasarlı binalarını tadil ve tamir yoluna gitmişlerdir. Yapılan güçlendirme ve onarım çalışmalarından sonra deprem bölgesindeki bazı alanlar rezerv yapı alanı ilan edilmiştir. Dolayısıyla yıkılacağını bilmedikleri evleri için ağır masrafların altına girmişlerdir. Rezerv yapı alanı ilanı sonrasında binaların tahliye edilmesi kararı sonucunda binlerce insanımız mağdur edilmiştir.

Bunun yanı sıra rezerv yapı alanı ilan edilen bölgelerde hak sahibi olan depremzedelerin hangi büyüklükte ev haklarının olduğu, borçlanma miktarlarının ne kadar olacağı, ödemelerle ilgili planlamanın nasıl yapılacağı gibi konularda bilgilendirilmedikleri görülmektedir. Söz konusu durum depremzede vatandaşlarımızın öngörü imkânlarını ortadan kaldırmaktadır. Bu belirsizliklere ilaveten hükümet yetkililerinin depremlerden bir yıl sonra kalıcı konutların teslim edileceği vaatlerine rağmen teslimatların gerçekleşmemesi ve rezerv yapı alanı ilan edilen tüm bölgenin aynı anda tahliye edilmesine yönelik talepten kaynaklanan sorunlarla karşılaşmaları söz konusu olmuştur.

Bu çerçevede özellikle deprem bölgesi başta olmak üzere rezerv yapı alanı ilan edilen yerlerde vatandaşlarımızın karşılaştıkları benzeri sorunların tüm yönleriyle araştırılması ve ortaya çıkan mağduriyetlerin giderilmesi için yapılabilecek çalışmaların yürütülmesi amacıyla Anayasanın 98'nci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'ncü ve 105'nci maddeleri gereğince Rezerv Yapı Alanı Sorunlarına İlişkin Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.